

Ekstern sluttrapport

2011-01-11
Ole Husby

Om dette dokumentet

Dette er en litt bearbeidet versjon av den den formelle sluttrapporten for prosjektet UBIT 2010, som ble levert 2010-11-25. Ordlyden er omtrent identisk, bortsett fra at lenker til interne arbeidsdokumenter er fjernet. Den formelle rapporten inneholdt også en oppstilling av behov for drift og vedlikehold. Dette er også fjernet.

Rapporten inneholder lenker til noen åpne dokumenter. Lenkene er også samlet i eget kapittel til slutt.

Bakgrunn for prosjektet

Prosjektet ble opprettet 1. februar 2008, med forventet varighet 3 år, og med en innsats på 3 årsverk pr år.

Prosjektets mandat finnes i dokumentet [Prosjekt "UBIT 2010" \[1\]](#), med følgende målsetting:

- Bruken av nettbaserte tjenester er økt med 50 %
- UBIT tilbyr et bredt spekter av bibliotek tjenester med utgangspunkt i den teknologiske utviklingen av WWW
- UBIT er ledende blant norske bibliotek innen kompetanse og tilbud på nettbaserte bibliotek tjenester.

Måloppnåelse

Med henvisning til de tre punktene foran:

- Bruken av nettbaserte tjenester *har* økt, men mangelfulle rutiner og verktøy for statistikk gjør det vanskelig å tallfeste økningen. Se nærmere nedenfor under *31. Bruksstatistikk*.

- Vi mener det er belegg for påstanden at UBiT tilbyr et bredt spekter av nettbaserte bibliotektenester
- Vi kan kanskje ikke påberope oss å være *det* ledende blant norske bibliotek, men vi omtales ofte som blant de ledende, spesielt blant fagbibliotek

Hovedresultater

Dette er en kortfattet (men ikke fullstendig) oppsummering av noen viktige prosjektresultater:

Område	Hovedresultater
Intern kompetanse	KB 2.0
Ekstern markedsføring	Presentasjoner, emtacl10
Sosiale media	Tilstede på Twitter, Facebook
Second Life	Opprettelse, drift og vedlikehold av NTNU-øya
Brukerinteraksjon	Brukertilbakemelding, Sentio-rapporten
Søketjenester	Iniativtaker til prosjektet Søketjenester, BIBSYS-kontakt, Google-eksport
Applikasjonstillegg	Widgets, "apps", verktøylinjer etc
Studentoppgaver	Prosjektoppgaver ved IDI
Web 2.0-tjenester	Applikasjonstillegg, nyhetsstrømmer, blogger
Mobile tjenester	Prototyper for smartphone
Linked data	Kompetansebygging, initiativ til Rådata nå og andre prosjekter

Alle resultatene omtales nærmere nedenfor under de enkelte arbeidsoppgavene.

Prosjektdeltakere og ressursinnsats

Følgende personer har deltatt i prosjektgruppa: Ole Husby (prosjektleder), Lene Bertheussen, Karen Johanne Buset, Joost Hegle, Rune Aunøien, Rurik Greenall, Sven K. Strøm.

Forutsetningen om en innsats tilsvarende 3 årsverk pr år ble tilnærmet oppnådd i 2008 og 2009.

Nedtrapping i 2010

Av forskjellige årsaker ble innsatsen i prosjektet sterkt nedprioritert i løpet av 1. halvår 2010. De to viktigste årsakene var:

- Gjennomføring av konferansen emtacl10 i 2010
- Overføring av oppgaver og personer til andre prosjekter

Personinnsatsen har det siste halvåret ligget på litt over en stilling.

Vurdering

I 2008 ble det gjennomført registrering av timer brukt på prosjektet. I løpet av 2008 (fra og med 1. februar) hadde prosjektdeltakerne brukt 5100 timer. Stipulert arbeidsinnsats for denne perioden var ca 4700 timer for 3 årsverk. Timeføringssoppfølgingen var uformell, og ble forlatt etter et år.

En generell oppfatning er at ressursinnsatsen over tid har vært omtrent som avtalt. Men innimellom kan variasjonene ha vært store, avhengig av tid og person. Det er en kjent følelse for mange som skal bruke en viss prosent av tida si på et prosjekt at man savner mer hjelp ovenfra til å prioritere tid og oppgaver. Denne følelsen har nok vært litt utbredt også i dette prosjektet.

Et spesielt problem i denne sammenhengen oppsto når vi forsøkte å definere oppgaver til å ligge *utenfor UBiT 2010*. For eksempel sa vi på et gitt tidspunkt at planlegging og gjennomføring av konferansen emtacl10 var en aktivitet som skulle ligge utenfor vårt prosjekt. Dette viste seg å bli ikke noe mer enn en talemåte, og vi brukte gjennom et års tid faktisk svært mye prosjekttid på dette. Årsaken er at alle prosjektdeltakerne i UBiT 2010 var med i emtacl10 programkomite og noen også i andre komiteer. Lignende forhold har hersket når det gjelder D&V-oppgaver i Second Life, med delvis uklare mandater og frustrerende arbeidsforhold som resultat.

Om avledete prosjekter

I løpet av prosjektperioden har vi foretatt utgreiinger eller forberdende aktiviteter som på et tidspunkt har ført til igangsetting av andre prosjekter og aktiviteter. Disse har ikke vært delprosjekter av UBiT 2010, og omtales her i større eller mindre grad fordi de på et tidspunkt sto på vår arbeidsplan, evt med andre overskrifter. Det dreier seg først og fremst om

- Konferansen emtacl10 - arrangert i april 2009
- Forprosjektet Søketjenester - utført i 2009
- Prosjektet Søketjenester - utføres i 2010
- Second Life - drift, vedlikehold, undervisning - utført i 2009 og 2010
- Prosjektet Rådata nå (ABM-utvikling) - utføres i 2010
- Andre aktiviteter innen Linked data (f.eks. spesialsamlingene) - utføres i

2010

Vurdering

Det totale omfanget av disse prosjektene har gjort et kraftig innhogg i personalressursene for UBiT 2010, da alle disse i større eller mindre grad har vært bemannet med personer i UBiT 2010 prosjektgruppe. Samtidig har disse prosjektene sjølsagt overtatt oppgaver som ellers naturlig ville vært oppgaver for UBiT 2010.

I tillegg brukte vi mye ressurser i prosjektet på de forberedende aktivitetene som ført til opprettelsen av disse prosjektene

Noen av disse "avskallingene" har nok vært til ulempe for prosjektet vårt, og det har ført til en økende usikkerhet om hva som egentlig er rammene for UBiT 2010. I ettertid kan vi se at det kunne vært like så produktivt å holde noen av disse innenfor prosjektet vårt.

Arbeidsformen

Arbeidsformen har variert noe gjennom de forskjellige fasene i prosjektet. I starten jobbet prosjektleder 100%, de andre mellom 20% og 75%. Vi hadde da som fast praksis å samles på prosjekttrommet hver onsdag og torsdag, med sikte på møtevirksomhet og teamarbeid. (Rom 253 i hovedbygget på Gløshaugen var både prosjekttrom og fast arbeidsplass for prosjektleder).

Scrum

Som arbeidsmetodikk har vi i 2. halvår 2008 og hele 2009 kjørt en uformell versjon av Scrum (Se om Scrum i Wikipedia: <http://no.wikipedia.org/wiki/Scrum>). Vi har hatt sprintperioder på ca 1 måned.

Vurdering:

Denne metodikken er ikke helt velegnet for vårt formål, bl.a. av følgende årsaker:

- Metoden er primært laget for utviklingsprosjekter
- Prosjektdeltakerne jobber i delvis små stillingsandeler på prosjektet
- Prosjektdeltakerne er de fleste dagene spredt på forskjellige lokasjoner
- Produkteierrollen og scrummasterrollen er ikke helt klare

Vi har ikke kunnet ha *daglige* scrum-møter slik metoden forutsetter. Vi har prøvd alternative møteformer, f.eks. vha epost og i Second Life. Det finnes neppe noen fullgod erstatning for vanlige ansikt-til-ansikt-møter, men Second Life er en møteform som kan fungere for møter hvor statusrapportering er hovedsak.

Etter hvert som innsatsen på prosjektet ble redusert i 2010, ble metodikken fra scrum langt på vei forlatt, da ulempene nevnt over ble desto tydeligere.

Sjøl om Scrum i vårt konkrete tilfelle har vært vanskelig å gjennomføre, vil vi likevel anbefale at metoden blir vurdert brukt i kommende prosjekter av noen størrelse.

Verktøy

Vi har i stor grad brukt Google docs som verktøy for å skrive interne dokumenter, delvis også eksterne dokumenter, regneark og presentasjoner. I tillegg har vi i enkelte tilfeller brukt intranettet (wikien), spesielt når det gjelder mer formelle resultatdokumentasjoner. Kontorverktøy som MS Office og Open Office har omtrent ikke vært brukt.

Vurdering:

Google docs har vist seg svært nyttig. Antall prosjektdokumenter som prosjektleder har tilgang til er ca 300. Nesten alle disse er delt med andre prosjektdeltakere, vanligvis alle. Vi kan anbefale at dette verktøyet brukes også i andre prosjekter. Som hovedbegrunnelser nevnes at verktøyet

- er lett å bruke
- er tilgjengelig overalt
- har god samarbeidsfunksjonalitet

Kommunikasjon

Vi har brukt tradisjonelle kanaler som epost og chatting, men også til internt bruk

- Facebook
- Twitter
- Second Life
- Google docs
- Skype

Disse nyere arenaene har vi også brukt i forbindelse med utadrettet virksomhet, f.eks. innen kompetanseoppbygging og kommunikasjon med "omverdenen" i forbindelse med emtacl10 og andre sammenhenger.

Vurdering:

Prosjektet har ikke valgt en hovedkanal for kommunikasjon. Vi har bevisst gått inn for å bruke flere, og dette må oppfattes som en fordel. Facebook har ikke vært mye brukt internt i prosjektet. Twitter har vist seg å fungere uventet bra i en del tilfeller, ikke minst fordi det er så enkelt.

Videreføring

Under de enkelte arbeidsoppgavene nedenfor er det angitt forslag til videreføring av de arbeidsoppgavene som prosjektet har jobbet med. Her er i tillegg noen generelle anbefalinger.

Teknisk plattform

Det er viktig å ha en felles teknisk plattform for videre arbeid med utvikling, drift og vedlikehold. Det plattformdokumentet som er laget i prosjektet må overvåkes

løpende i forhold til bibliotekets strategi samt tekniske rammebetingelser og muligheter.

Utvikling er nødvendig

Vi anbefaler at biblioteket prioriterer en utviklingsressurs som er stor nok til å være bærekraftig. Med det mener vi at den

- må være stor nok til å være uavhengig av enkeltpersoners fravær
- må være "forankret i" operative avdelinger, altså ikke oppfattes som en isolert gruppe
- må ha tverrfaglig kompetanse, her forstått som både biblioteksfaglig, datafaglig og nettfaglig kompetanse

Om nettfaglig kompetanse

Dette er et forsøk på å navngi et spesielt kompetanseområde, som på mange måter ligger mellom det biblioteksfaglige og det datafaglige. Det omfatter en generell forståelse av hvordan nettet fungerer på et overordnet teknisk og konseptuelt nivå, men minst like viktig er forståelsen av hvordan nettet brukes, gjerne både fra soisologisk og medievitenskapelig utgangspunkt. Mye av innholdet i den kjente "2.0-paradigmen" befinner seg i dette området. Spesielt må vi nevne sosiale media, delingsteknologi og delingskultur.

Om datafaglig kompetanse

I dagens situasjon bør man ha god kompetanse på det som kan kalles web-programmering. Vi mener det er nødvendig med kompetanse bl.a. på

- Nettprotokoller, spesielt HTTP
- Web-språk, spesielt HTML, CSS, Javascript
- Datamodellering, spesielt RDF, XML, JSON
- Linked data, spesielt bruk av URI
- Spørrespråk, spesielt SQL, SPARQL, CQL
- Applikasjonsprotokoller, spesielt SRU, OAI-PMH
- Bruk av komponenter som muliggjør de overnevnt oppgavene
- Generell programmeringskompetanse (feks. Bash, C, Java, PHP, Python, Ruby, m.fl.)
- Syntaks for og serialisering av metadata
- Prosjektarbeid, analysemetoder, testing, osv.
- Drift av webservere (ikke hardware)

Om drift og vedlikehold av tjenester

Egenutviklede tjenester må ha avklarte forhold når det gjelder drift og vedlikehold. (Her mener vi ikke den typen vedlikehold som består i at biblioteket vedlikeholder innholdet i f.eks. en katalog). Vi ser ikke grunn til å anbefale ensidig satsing hverken på

- a. kjøpte D&V-tjenester eller
- b. egen innsats

Det må vurderes i det enkelte tilfelle hva som er best. Det vil imidlertid helt sikkert være behov for at biblioteket har en stående ressurs til slikt arbeid. Det må legges vekt på at ressursen er stor nok til å være bærekraftig. Ressursen må omfatte både personer og teknisk infrastruktur. Når det gjelder konkret prosesseringskraft og datalagringsplass (også kalt "servere"), kan dette gjerne være virtuelle tjenester.

Arbeidsoppgavene i prosjektet

Nedenfor følger en oppstilling og kort beskrivelse av de oppgavene vi har arbeidet med. De fleste av disse var opprinnelig prioritert etter innspill fra referansegruppa. Videre har vi brukt interne idemyldringer og innspill fra direktør, ledergruppa og personalet som inspirasjon. Vi mener at referansegruppa fungerte bra i starten av prosjektet, og ga viktige føringer til prioriteringen av arbeidet. Etter hvert ble funksjonen til gruppa noe uklar, og møtevirksomheten opphørte.

Prosjektet har til en viss grad startet sitt eget liv, slik at enkelte av de opprinnelige arbeidsoppgavene som var gitt i planen Prosjekt "UBiT 2010" har blitt neglisjert til fordel for andre innspill og andre ideer. Dette har nok skjedd uten at man har fulgt opp med en formell revidering av prosjektets opprinnelige plan og mandat.

Samtidig har det som nevnt skjedd en "avskalling" ved at oppgaver som startet i prosjektet er overtatt av andre prosjekter og aktiviteter. Det må konstateres at disse avskallingene delvis ikke har vært utført på en ryddig nok måte, derav har det nok i noen tilfeller oppstått tvil om hvor ansvar for oppgavene har vært plassert.

Nummereringen av oppgavene er tatt fra de interne planleggingsdokumentene, og er tatt med av praktiske hensyn ved redigering av denne rapporten. Av forskjellige årsaker er noen av oppgavene omfattende, mens noen er svært små. Det er også tatt med en oppgave eller to som ikke kom lenger enn til planleggingsstadiet, dvs med null resultater. Noen av numrene har gått ut av praktiske årsaker.

For den enkelte arbeidsoppgaven er det gitt en kort beskrivelse av resultater og annet utført arbeid. Under overskriften D&V er det angitt hvilke drifts- og vedlikeholdsoppgaver som følger av det utførte arbeidet. Under Viderføring er det gitt mer eller mindre konkrete anbefalinger om videre arbeid med den aktuelle oppgaven i biblioteket. For de fleste oppgavene er det gitt en lenke ("Intern dokumentasjon") til ytterligere produktdokumentasjon på intranettet.

1. Bloggsystemer
2. Teknisk plattform
3. Hovedtjenester for gjenfinning
4. It's Learning
5. Studentoppgaver
6. Søkehjelpemidler
7. Nyhetstjenester
8. Lenke til Google Books e.l.
11. Min side
12. Brukerinteraksjon

14. Mobile tjenester
15. Brukerundersøkelser
16. Nettsamfunn
17. Intern kompetansebygging
18. Konferansen emtacl10
21. Vurdering av publikasjonsverktøy
22. Tagging
23. Overgang til UBiT beta
24. Linked data
26. BIBSYS Ask
27. Betalib
28. Lokasjonsbaserte tjenester
29. Eksport til Google
30. Second Life
31. Bruksstatistikk
32. Ekstern informasjonsvirksomhet

1. Bloggsystemer

Beskrivelse

Bloggevirksomheten ved biblioteket var ved prosjektstart bygd på verktøyet Blogger fra Google. Forskjellige krav gjorde det nødvendig å vurdere anskaffelse av annet verktøy, spesielt behov for adgangskontroll for interne blogger, og behov for sikkerhetskopiering.

Utført

Analysert muligheter
Valgt WordPress som verktøy
Inngått driftsavtale med BIBSYS
Konfigurert verktøyet
Igangkjøring
Wordpress-kurs 2008, 2009 og 2010

Videreføring

Driftsavtalen med BIBSYS må revurderes. Bloggverktøyets funksjon er i dag langt på vei overtatt av andre verktøy og kanaler, og de fleste av bloggene som fortsatt er aktive har nesten ingen trafikk. Man kan vurdere overføring til wordpress.com for brukere som måtte ønske det.

2. Teknisk plattform

Beskrivelse

For beslutninger om framtidig utvikling / anskaffelse / drifting av nettbaserte tjenester er det nødvendig å ha en grunnleggende teknisk plattform.

Utført

Laget anbefaling av en modell som skal brukes ved fremtidige beslutninger om innføring, og utfasing, av tjenester. UBiT skal prioritere de alternativene som passer i modellen. På ledermøtet 2009-11-02 ble den godkjent for bruk.

Her er dokumentet http://www.ntnu.no/ub/ubit2010/Teknisk_plattform.pdf [2]

D&V

Ingen

Videreføring

Plattformdokumentet må ajourføres i henhold til bibliotekets strategi og den tekniske utviklingen.

3. Hovedtjenester for gjenfinning

Beskrivelse

Bibliotekets satsing på Metalib som en felles søkeportal for lisensierte ressurser, bibliotekskatalogen, forskningspublikasjoner og egenproduserte arkiver har ikke gitt gode nok resultater.

Utført

Forfattet dokument som etterlyser vurdering og strategiske valg; sendt til direktøren i 2008: [Vurdering av hovedtjenester for gjenfinning.pdf](#) [3]

Forøvrig: Deltatt i kundestyrte prosjekt Lantern Search (se mer under Studentoppgaver)

Videreført i andre prosjekter

Nevnte dokument ga opphavet til forprosjektet Søkjetjenester (gjennomført i 2009) og prosjektet Søkjetjenester (gjennomføres i 2010).

Videreføring

Det henvises til prosjekt Søkjetjenester.

4. It's Learning

Beskrivelse

Bibliotekets tjenester er mangelfullt integrert i It's learning.

Utført

Integrasjon av *Mine lån og bestillinger*
Rydding av søkelenker

Videreføring

Videre kontaktvirksomhet mot NTNU's "læringsstøtteplattformer" med sikte på integrering av bibliotekstjenester.

5. Studentoppgaver

Beskrivelse

Biblioteket kan ha nytte av å delta med problemstillinger til større og mindre studentoppgaver. I tillegg til matnyttige resultater kan vi få gevinster når det gjelder rekruttering og generell markedsføring.

Utført

Følgende studentoppgaver har blitt gjennomført med oppfølging av kontaktpersoner fra UBIT 2010-prosjektet og fagveiledere ved IDI i disse 3 årene:

Høst 2008	Bjarne Sletten Olsen - Masteroppgave
Høst 2008	TDT4290 - Customer Driven Project - Lantern Search
Vår 2009	TDT4510 - Bjarne Sletten Olsen - Data- og informasjonsforvaltning, fordypningsprosjekt
Vår 2009	IT2901 - Feed aggregator
Høst 2009	TDT4290 - Customer Driven Project - Spillteknologi
Vår 2010	IT2901 - Nettsamfunn for Lars Onsager arkiver
Vår 2010	IT2901 - OSNAP Feedback from Social Networks

Kommentar

Flere av oppgavene hadde fortjent en konkret oppfølging fra oss i form av igangsetting av en betatjeneste. Dette har vi ikke hatt nok kapasitet til. Produktene har dessuten ikke alltid vært nøkkelferdige. Se nærmere omtale av noen av disse prosjektene under de enkelte arbeidsoppgavene nedenfor.

Videreføring

Arbeidet med å rekruttere studentoppgaver bør fortsette. Det er også planer om å få NTNU IT til å implementere og drifte oppgaven om Nettsamfunn for Lars Onsager arkiver. Dette arbeidet må følges opp.

6. Søkehjelpemidler

Beskrivelse

Søkehjelpemidler omfatter ulike funksjoner knyttet til forbedring av søkeprosessen, både når det gjelder forbedring av trefflista (søkesett), presentasjon av informasjon om enkelttreff, samt tilgang til dokumentene i trefflista. Vi har sett på forskjellige virkemidler på en generell måte, men også behandlet dette som krav til de konkrete søketejenestene, spesielt til BIBSYS Ask.

Utført

Laget analysedokument
Sendt dokumentet til BIBSYS
Gjennomført idiskusjoner med BIBSYS

Videreført i andre prosjekter

Problemstillingene her er overtatt av prosjektet Søkjetjenester

Videreføring

Se prosjekt Søkjetjenester

7. Nyhetstjenester

Beskrivelse

Dette temaet har dreid seg om tjenester for distribusjon av nyhetslister til brukerne, vesentlig lister over nye dokumenter, både lisensierte tidsskriftartikler, tilvekst i bibliotekskatalogen og andre. De mest konkrete kravene har vært stilt til BIBSYS. Oppgaven har også omfattet vurdering av verktøy for internt bruk i UBiT.

Utført

Laget analysedokument
Sendt dokumentet til BIBSYS
Hatt diskusjoner med BIBSYS
Vurdert internt verktøy
Anbefalt Bloglines som internt verktøy
Drevet intern markedsføring for Bloglines og Google Reader i senere tid
Studentprosjekt IT2901 "Feed Aggregator"

Videreført i andre prosjekter

Prosjekt Søkjetjenester har sett på problemstillinger knyttet til dette. Det er bla. inkorporert nyhetsstrømvorsikt i metadataene som brukes i tidsskriftlistene.

Videreføring

RSS og ATOM er hovedteknologiene bak nyhetstjenester, og disse er høyest aktuelle for biblioteket fordi de svært ofte brukes for å få data fra systemer og inn i andre systemer. Det er viktig at biblioteket ivaretar kompetansen om dette.

Erfaringer viser at nyhetsstrømmer er lite brukt av brukerne. Likevel mener vi at teknologien er så nyttig at biblioteket bør holde seg orientert på området.

8. Lenke til Google Books o.l.

Beskrivelse

Dette dreier seg om å formidle tilgang til ("lenke til") ekstrainformasjon om dokumenter i trefflister, typisk fra BIBSYS Ask. Ekstrainformasjon kan spenne fra tilgang til det egentlige dokumentet (hvis det finnes i digital form) til brukeromtaler, brukertagging etc. Google Books er nevnt som et relevant eksempel, men det finnes også andre tjenester.

Utført

Laget analysedokument
Sendt dokumentet til BIBSYS
Hatt diskusjoner med BIBSYS
BIBSYS *har* innført lenker til Google Books

Videreført i andre prosjekter

Problemstillingene her er overtatt av prosjektet Søkjetjenester

Videreføring

Se prosjekt Søkjetjenester

11. Min side

Beskrivelse

Med *Min side* mener vi en tjeneste som tilbyr funksjonalitet som f.eks. personlig profil, personlig lenkesamling, samling av "gadgets" (tilleggstjenester). iGoogle er et typisk eksempel på en slik tjeneste.

Utført

Bruk av Netvibes som plattform for distribusjon av informasjon for bibliotek (SMH-dagene etc)
Vurdering av en egen UBIT profiltjeneste.
Dokument med analyse av forskjellige verktøy for personlige sider

Kommentar

Analysen konkluderer med at vi ikke bør prioritere ressurser til å utvikle en egen "Min side"-tjeneste for UBIT. Vårt satsingsområde må heller være å satse på en tjenesteorientert arkitektur slik at eksisterende profiltjenester (feks Netvibes) kan ha nytte for våre brukere.

Videreføring

Det arbeidet som her er gjort i analysen av profiltjenester kan være til hjelp i framtidige valg av profiltjenester i nettskyen, det være seg Netvibes eller andre profiltjenester.

12. Brukerinteraksjon

Beskrivelse

Denne aktiviteten omfatter interaksjon med brukerne begge veier. Referansetjenester og tilbakemeldingsfunksjoner er eksempel på aktuelle tjenester.

Utført

Utviklet en enkel funksjon for web-basert brukertilbakemelding
Laget analyse og kravspesifikasjon for generell brukerinteraksjon

Videreføring

Området bør gis prioritet

13. Applikasjonstillegg

Beskrivelse

Dette begrepet bruker vi om tillegg av typen plugins, add-ons, extensions, widgets, gadgets o.l som ofte er "små" tjenester som brukerne sjøl kan installere eller abonnere på på en enkel måte. Blant de mest aktuelle typene regner vi tilleggstjenester til nettlesere, men det finnes også mer spesialiserte plattformer.

Utført

Laget en analyse av forskjellige plattformer og teknologier
Tilpasset applikasjonstillegg som legger til smartlenker i Google Scholar
Utviklet en søkeapplikasjon for Facebook
Utviklet en søkeapplikasjon for Netvibes
Videreutviklet NTNU Library Toolbar

Videreført i andre prosjekter

Konseptene her ble også diskutert i prosjektet Søkjetjenester, del 3.

Videreføring

Det bør i større grad satses på applikasjonstillegg som hjulpetjenester, dette pga. at de kan utvikles enkelt og raskt uten store investeringer, og funksjonaliteten de leverer er ofte veldig godt likt av brukere. (jf. populariteten av Netvibes widget og NTNU Library Toolbar). Dette området må ses i sammenheng med videreføring av prosjekt Søkjetjenester.

14. Mobile tjenester

Beskrivelse

Vi regner med at bruk av mobile enheter (forskjellige mobiltelefoner, ebok-lesere o.l) vil få en kraftig økt utbredelse blant våre brukere. Aktuelle aktiviteter er å tilpasse tjenestenes brukergrensesnitt, og å utvikle spesielle funksjoner basert på egenskaper som mobilitet og lokasjonsbevissthet.

Utført

Testing av lesebrett

Testing av iPhone

Utviklet en søkeapplikasjon for iPhone

Utviklet mobile sider for iPhone

De overstående punktene ble konvertert til WebKit

Brukerundersøkelse om brukernes mobilvaner og ønsker ifht. mobile tjenester

Utviklet plattformuavhengig søkeapplikasjon og rammeverk for mobile enheter

Kommentar

Mangel på mulighet til fornuftig URL, serverplass, drifting samt rett tilgang til all ønskelig informasjon og tid har bidratt til at dette fortsatt er en prototyper.

I neste omgang ønsket man å inkludere rombestillingssystem og "min side"-funksjoner fra bibsys. Felles rombestillingssystem jobbes det med og enighet blant seksjonsbibliotekene om hvordan dette skal gjøres må på plass i første omgang.

Videreføring

Vi foreslår oppfølging i et eget prosjekt på dette senere basert på SO-midler. Et aktuelt område er en fullverdig analyse av responsene til undersøkelsen. Vurdering og prioritering av videre arbeid må baseres på dette. Det kan også være aktuelt å følge med på hva som kommer av mobile tjenester fra OCLC via BIBSYS.

15. Brukerundersøkelser

Beskrivelse

Kunnskap om brukernes oppførsel, vaner og ønsker er nødvendig. Dette gjelder både bruk av bibliotekstjenester, kommunikasjon og bruk av nett-tjenester generelt. I tillegg er det fint å vite hvordan brukerne tilnærmer seg informasjonen de trenger slik at vi kan tilpasse oss deres behov uten å påvirke behovene deres.

Utført

Gjennomført spørreundersøkelser i 6 studentgrupper for 5.års-studenter (2008)

Gjennomført intervjuer av forskere (2009)

Brukerundersøkelsen rettet mot studenter og ansatte ved NTNU (2010): [Den som søker finner](#) [5]

Kommentar

Deler av spørsmålene til "Den som søker finner" samt det økonomiske aspektet ble utført i samarbeid med LibQual-gruppa ved biblioteket. Det er ytre ønske fra flere hold om at resultatene som har kommet fram er viktige å jobbe videre med.

Videreføring

Ansatte ved biblioteket er alle ansvarlige for å jobbe mot det brukerne ønsker. Etter at resultatene fra alle undersøkelsene foreligger, må det lages et dokument med forslag til arbeidsoppgaver og fordeling av oppgaver og ansvar.

Resultater fra undersøkelsene må behandles og arbeidsoppgaver fordeles. Dette kan enten inkluderes i arbeidet som allerede gjøres eller ivaretas i nye prosjekter.

16. Nettsamfunn

Beskrivelse

Nettsamfunn som f.eks. Facebook med primært sosiale funksjoner har økende utbredelse blant brukerne. Potensialet for faglig utnytting er et hovedtema. Dette gjelder skreddersydde bibliotek tjenester, men kanskje i større grad utforskning av samfunnene som arenaer for brukerinteraksjon og markedsføring.

Utført

Laget et analysedokument for Second Life
Laget et analysedokument for Facebook
Utprøving av Facebook som samarbeidsmedium ved opplæring (SMH-dagene etc)
Utviklet søkeapplikasjoner for Facebook (BIBSYS Ask og Metalib)
Deltatt i kursing på Second Life
Gjennomført prosjektmøter i Second Life
Opprettet UBiT-bruker (fanpage) på Facebook
Opprettet UBiT-bruker på Twitter

Biblioteket har idag tilstedeværelse på følgende nettsamfunn:

Facebook Fanpage: *Universitetsbiblioteket i Trondheim* (288 fans, 8 admins)
Twitter: *ntnu_library* (88 Following 358 Followers 38 Listed)

Her er ikke tatt med kontoer som er opprettet for emtacl10 eller for testing.

Videreføring

Området er under sterk utvikling. Biblioteket må følge med spesielt viktige retninger. Akkurat nå kan det tenkes at Facebook har ny funksjonalitet som kan bli interessant (nye grupper og ny meldingstjeneste).

17. Intern kompetansebygging

Beskrivelse

Et av prosjektets ansvarsområder er å sørge for å spre kompetanse og informasjon om de nye tjenestene internt i biblioteket. Dette er gjort systematisk gjennom to runder med Kompetansebygging 2.0 i 2009 og 2010. I tillegg har det vært holdt presentasjoner og informasjonsmøter om ulike tema

Utført

Kompetansebygging 2.0, 2009 og 2010
Røros-seminar i 2008

Generelle informasjonsmøter fra prosjektet, 4 møter i 2008 og 2009
Tematiske informasjonsmøter fra prosjektet, f.eks. om Linked data

Se oversikt over interne presentasjoner i [UBiT 2010 Sluttrapport : Presentasjoner](#) [4]

Videreføring

Resten av Universitetsbibliotekets ansatte bør få tilbud om Kompetansebygging 2.0.

18. Konferansen emtacl10

Beskrivelse

Internasjonal konferanse med tema "emerging technologies in academic libraries". Prosjektgruppa hadde hovedansvar for planlegging og gjennomføring av konferansen.

Utført

- Programkomite: Call for papers og rekruttering av inviterte foredragsholdere, gjennomføring av faglig program
- Arrangementkomite: All praktisk rundt konferansen, påmelding, håndtering av deltakere, IT/infrastruktur, websider mm
- Gjennomført konferanse 26 – 28 April 2010, med ca 180 deltakere, 5 inviterte foredragsholdere, 33 presentasjoner (call for papers), to parallelle sesjoner.

Her er konferansens nettside: <http://www.ntnu.no/ub/emtacl>

Kommentar

Arrangementet og det arbeidet dette har medført internt i UBiT, har gitt biblioteket et faglig løft og gitt gode erfaringer for evt. senere konferanser. Temavalg, kvalitet på bidragene og en nærmest prikkfri gjennomføring har bidratt til å heve bibliotekets omdømme eksternt.

Videreføring

Det bør arrangeres en ny konferanse i 2012. Planleggingen må starte straks.

20. Verktøypakke

Beskrivelse

Vi ønsker å spre en ferdig konfigurert Firefox til de av våre brukere som benytter Microsoft Windows. Den skal spres både på USB-pinne og nett. Firefoxens konfigurasjon skal gi tilgang til Zotero, Bloglines der det allerede finnes innhold. Således skal det være mulig for brukerne å se nytteverdien og komme over terskelen for å ta i bruk disse tjenestene.

Utført

Ingen resultater. Oppgaven kom ikke lenger enn til idestadiet.

Videreføring

Ingen

21. Vurdering av publikasjonsverktøy

Beskrivelse

NTNU skulle i 2009 skifte ut publikasjonsverktøyet Escenic med noe annet.

Utført

Dokument med oversikt over UBiTs krav til et nytt verktøy ble sendt til prosjektet som vurderte nye verktøy

Kommentar

Vi ble også tatt ut som testere, men det kom ikke noe oppdrag.

Videreføring

Biblioteket må holde løpende oppsyn med de verktøy NTNU bruker for webpublisering.

22. Tagging

Beskrivelse

Tagging er et verktøy for å organisere og dele informasjon. "Tagger" (ord eller fraser) blir benyttet for å beskrive blant annet bilder, lenker og bøker. Vi ser mest på tagging utført av brukerne ("sosial tagging")

Utført

Arbeidet med tagging har vært en del av kompetansebygging 2.0.

Det ble laget et oppgavedokument

Gruppen som arbeidet med dette temaet, har skrevet et eget dokument

Videreføring

Biblioteket må fortsatt ha et våkent øye for fenomenet Sosial tagging, både som et virkemiddel i en delingskultur og som et verktøy for metadatasupplement.

23. Overgang til UBiT beta

Beskrivelse

Beskrive hva som må til av bevisstgjøring, kompetanse, organisasjonsendringer, tjenester og funksjonalitet for at UBiT hovedsakelig kan bli et elektronisk bibliotek. Omfatter å lage en plan for å etablere en pilot (= et elektronisk seksjonsbibliotek)

Utført

Denne oppgaven kom ikke lenger enn til idestadiet. Noen av ideene er beskrevet i interndokumentasjonen.

Videreføring

Vi anbefaler at biblioteket fortsetter tankene om et "beta-bibliotek".

24. Linked data

Beskrivelse

Det er viktig at biblioteket utdyper sin kompetanse innen moderne webteknologier, deriblant Semantisk Web.

Utført

Deltakelse i Bibliotekslaboratoriets workshop om katalogdata i Stockholm, 2009.
Workshop om katalogdata som linked data på Dragvoll, 2009
TEKORD som linked data
Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner som linked data

Videreført i andre prosjekter

Det ble opprettet et eget prosjekt, Rådata nå!, som fikk midler fra ABM-u for å samarbeid med BIBSYS om å levere BIBSYS' autoritetsregister som linked data. Det arbeides for tida med linked data for Gunnerusbibliotekets samlinger, delvis som del av arbeidet med autoritetsregisteret (dette brukes i arbeidet). Deler av oppgavene i Søkjetjenester, del 3 bygges på linked data (eksempelvis tidsskriftslistene).

Videreføring

Se egne prosjekter Linked data og Rådata nå!

26. BIBSYS Ask

Beskrivelse

Vi ønsker oss at brukere som har søkt i BIBSYS Ask kan ha mulighet for å få sendt katalogpost over til sin mobiltelefon pr. SMS.

Utført

Ønsket er sendt over til BIBSYS. Sak nr. 09-00525 i BIBSYS Meldingssystem.

Videreføring

Evt bruk av SMS hører heime i søkeprosjektet

27. Betalib

Beskrivelse

Betalib er en nettside opprettet som en betatjeneste. Det var tenkt som en mulighet for biblioteket til å teste ut nye tjenester og gi noen gode og morsomme ideer til ting biblioteket og brukerne kan dra nytte av. Grunntanken var å kontinuerlig endre både innhold og utseende på siden for å vise hvilke muligheter som finnes på og med nettet.

Utført

Siden ble opprettet på bibliotekets webserver. Noen av tjenestene vi jobbet med ble lagt ut og vist på interne infomøter.

Siden ble vidlikeholdt en tid, men det ble besluttet å ikke videreføre den.

Videreføring

Ingen.

28. Lokasjonsbaserte tjenester

Beskrivelse

En student ved Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap gjennomførte med veiledning av oss fordypningsprosjekt om lokasjonsbaserte tjenester, for så senere på masternivå å lage en applikasjon av dette. Applikasjonen ble laget for Windows Mobile. Han så på hvordan ulike infotjenester som campuskart, hyllekart over NTNUs bøker i BIBSYS og andre lignende bibliotekstjenester kan kobles mot posisjoneringstjenester som f.eks. GPS. Her kan f.eks nevnes Google Maps og Google Earth brukt til en virtuell tur.

Utført

Studenten leverte sin studentoppgave 17.12.2008.

Han leverte sin masteroppgave den 17.06.2009.

Kommentar

Oppgaven har ikke ført til implementering ettersom applikasjonen han lagde ikke var åpen og plattformuavhengig slik vi i utgangspunktet hadde ønsket, men bare laget for Windows og avhengig av Windows server hosting.

Videreføring

Lokasjonsbaserte tjenester er fortsatt interessant. Basisteknologien har forandret seg noe siden disse oppgavene ble utført. Det er mindre grunn til å se på dette som noen egen oppgave nå, men desto viktigere å se på lokasjonsaspektet ved alle tjenester.

29. Eksport til Google

Beskrivelse

Metadata fra våre databaser bør eksporteres til Google Scholar, for å øke tilgjengeligheten for brukerne. Det er ønskelig at dette kan gjøres uten for store kostnader. Det er ønskelig at det eksporteres data fra BIBSYS bibliotekdatabase, FRIDA, NTNUs institusjonelle arkiv (DIVA)

Utført

En henvendelse om dette ble sendt til bibliotekdirektøren i 2008.

Videreført i andre prosjekter

Eksport til Google er et av områdene som siden er overtatt av prosjektet Søkjetjenester i 2010.

Videreføring

Se prosjekt Søkjetjenester

30. Second Life

Beskrivelse

Second Life er en mulig arena for biblioteket. Vi har sett på hvilke muligheter som finnes, og drevet endel utprøving. I 2009 ble det inngått et samarbeid med Institutt for datateknikk (IDI) og Læring med IKT (LIKT) om kjøp og drift av ei øy for NTNU i Second Life. Formålet er å utprøve bruk av virtuelle verdener ved NTNU og å vinne erfaring med bruk av Second Life som en arena for aktiviteter for studenter og lærere innen NTNU.

Utført

- Uttesting av SL, vurdering av muligheter for biblioteket, beskrevet i rapport [Second Life rapport UBIT 2010](#) (2008).
- Kjøpt øy i SL sammen med IDI
- Driftsansvar for NTNU's øy i SL. Herunder sikkerhet, monitoring og daglig ettersyn med opprydding. UBIT har bidratt med teknisk kompetanse, tilrettelegging, brukerstøtte og undervisning
- Undervisning og brukerstøtte for studenter ved IDI.
- Møter og kurs i forbindelse med Kompetansebygging 2.0

Kommentar

De konkrete oppgavene har bare delvis vært utført som en del av prosjektet UBIT 2010, og da spesielt i starten. Seinere er det utført mye arbeid for IDI (undervisning, daglig drift og vedlikehold, tilrettelegging og assistanse ved arrangementer, bygging, utplassering av objekter), samt for andre aktiviteter i biblioteket (Jubileum, Forskningsdagene). Dette har dessverre ført til uoversiktighet i rollefordeling og mangelfullt avtaleverk.

Videreføring

Bibliotekets SL-virksomhet har flere sider som må følges opp:

1. Samarbeid med LIKT og IDI om drift av NTNU-øya.
Kontakte LIKT og avklare videre samarbeid om NTNU-øya mht økonomi, drift og rett til bruk.
2. Undervisningsopplegg for studenter ved IDI
Hvis det fortsatt skal brukes ressurser fra biblioteket på undervisning for IDI, må dette avtales
3. Tilstedeværelse som bibliotek/støtte for NTNU-aktivitet i SL
Kontakte LIKT og avklare om det fortsatt er aktuelt å utprøve bruk av virtuelle verdener som Second Life som en arena for aktiviteter for studenter og lærere innen NTNU. Finne ut om det er interessant å ha med biblioteket som en partner i dette.
4. Bruke SL som arena for kurs, seminar og møter, for eksempel i forbindelse med Bibsys-møtet, og i Kompetansebygging 2.0

31. Bruksstatistikk

Beskrivelse

Det dreier seg om kvantitative undersøkelser av bruken av bibliotekets tjenester, både de som er lisensiert (f.eks. tidsskrifter) og egenproduserte (nettsider). Et av målene med prosjekt UBIT 2010 er at "Bruken av nettbaserte tjenester er økt med 50 %" innen utgangen av 2010. Til dette trenger vi statistikk for bruken av endel sentrale e-ressurser.

Utført

Foreløpig sammenstilling av statistikk for tjenestene med tall fra 2007-2009

http://spreadsheets.google.com/pub?key=pinfHweAbqcCC2nOxQ_NqHA&output=html

Kommentar

Tabellene gir litt grunnlag for sammenligning, men ikke nok. Enkelte verdier kan rett og slett ikke sammenlignes, og dessuten er noen av tallene usikre. Likevel kan tallene gi ett lite bilde av utviklingen og økningen i bruken av våre nettbaserte tjenester.

Videreføring

Prosjektets anstrengelser viser at biblioteket ikke har systematiske rutiner for statistikk. Det må utarbeides planer for metoder, formater, verktøy/tjenester og praktiske rutiner.

32. Ekstern informasjonsvirksomhet

Beskrivelse

Ekstern virksomhet består i presentasjoner og innlegg på konferanser og andre arrangementer, samt skriftlig informasjon.

Utført

Presentasjonene er samlet i dokumentet:

[UBiT 2010 Sluttrapport : Presentasjoner](#) [4]

I tillegg er det gitt presentasjoner ved personalmøter ved BIBSYS (november 2008) og UB Bergen (mai 2009).

Den åpne prosjektbloggen er her: [UBiT 2010](#) [6]

D&V

Bloggen UBiT 2010 ligger i WordPress μ hos BIBSYS. Se foran om bloggsystemer.

Videreføring

Ingen

Lenker

[1] Prosjekt "UBiT 2010" :

http://www.ntnu.no/ub/ubit2010/UBiT_2010.pdf

[2] Vurdering av hovedjenester for gjenfinning : <http://www.ntnu.no/ub/ubit2010/hovedjenester.pdf>

[3] Teknisk plattform :

http://www.ntnu.no/ub/ubit2010/Teknisk_plattform.pdf

[4] UBiT 2010 Sluttrapport : Presentasjoner : http://docs.google.com/document/d/1VQaV9gTUHf4PWiQs-3GL5Z9oACAWtkrI_GqgU1NZ_F4/edit?hl=no#

[5] Den som søker finner :

http://www.ntnu.no/ub/dokumenter/Sentio_rap_2010.pdf

[6] UBiT 2010 (blogg) :

[UBiT 2010http://ubit.blogs.bibsys.no/ubit2010/](http://ubit.blogs.bibsys.no/ubit2010/)